

SAKSBEHANDLER
Lars Erik Eibak Bru

INNVALGSTELEFON

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
20/02875-2

DERES REF.
IVK/IVK/60483/501
NOM/3871484.1

DERES DATO

ARK. Sakarkiv

VÅR DATO
12.03.2020

2.1.1

Advokatfirma DLA Piper Norway DA
Postboks 1364 Vika
0114 OSLO

v/ Victoria Palm

Nærmere om riving av Y-blokka

De høye kulturhistoriske, arkitektoniske og kunstneriske verdiene Y-blokka representerer, både nasjonalt og internasjonalt, er godt utredet og udiskutable. En riving av Y-blokka vil representere det største kulturminnetapet i Norge etter 1945. Riksantikvaren har gitt klare råd om bevaring og bruk av Y-blokka.

Midlertidig fredning er et virkemiddel som brukes i saker hvor kulturminneverdier er truet, og hvor man trenger mer tid til å utrede verneverdier og vurdere om et kulturminne skal permanent fredes. Riksantikvaren kan ikke fatte vedtak om midlertidig fredning, ettersom regjeringens beslutning om å tillate riving innebærer at en permanent fredning av bygningen ikke er aktuelt.

Det følger av Norges statsforfatning og konstitusjonell sedvanerett at overordnede statlige organer har instruksjonsmyndighet/styringsrett over underordnede organer, både generelt om hvordan de skal utøve sin virksomhet og i enkeltsaker. Riksantikvaren er som statlig direktorat underlagt regjeringen.

Riksantikvaren kan ikke midlertidig frede Y-blokka.

Vi viser til brev fra advokatfirmaet DLA Piper Norway DA til Riksantikvaren av 3. mars d.å. Advokatfirmaet er engasjert av Norske Arkitekters Landsforbund og Fortidsminneforeningen for å ta ut søksmål mot staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedrørende gyldigheten av statlig reguleringsplan for regjeringskvartalet og etterfølgende tillatelse til riving av Y-blokka. I brevet anmodes Riksantikvaren om å fatte vedtak om midlertidig fredning av Y-blokka med hjemmel i kulturminneloven § 22 nr. 4.

Sakens bakgrunn

Regjeringskvartalet inngikk i landsverneplanarbeidet for statens kulturhistoriske eiendommer. Høyblokka, Finansdepartementets bygning og Y-blokka ble vurdert å være i verneklasse 1, som var forutsatt sikret gjennom fredning etter kulturminneloven. Før terrorangrepet i 2011 var det enighet mellom eier – ved det daværende Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet – og Riksantikvaren om at Høyblokka, Finansdepartementets bygning og Y-blokka skulle fredes.

Fredningsprosessen ble stilt i bero av regjeringen som følge av terrorangrepet og den etterfølgende planleggingen av et nytt regjeringskvartal. Planleggingen av et nytt regjeringskvartal har hatt flere runder og tatt lang tid. Riksantikvaren har i hele denne prosessen vært konsistent og tydelig på at Y-blokka representerer høye kulturhistoriske, arkitektoniske og kunstneriske verdier både nasjonalt og internasjonalt, og derfor bør bevares innenfor rammen av et nytt regjeringskvartal. Bygningens kvaliteter er grundig gjennomgått og fastslått i en rekke utredninger og uttalelser.

Til tross for klare råd og anbefalinger fra Riksantikvaren om bevaring av Y-blokka, har regjeringen konkludert med at bare Høyblokka og Finansdepartementets bygning skal bevares innenfor rammen av et nytt regjeringskvartal, mens Y-blokka tillates revet.

Det følger av Norges statsforfatning og konstitusjonell sedvanerett at overordnede statlige organer har instruksjonsmyndighet/styringsrett over underordnede organer, både generelt om hvordan de skal utføre sin virksomhet og i enkeltsaker. Riksantikvaren er som direktorat underlagt Klima- og miljødepartementet, som igjen er underlagt regjeringen.

Konklusjon

Riksantikvaren plikter å forholde seg til regjeringens beslutning om å tillate at Y-blokka rives.

Midlertidig fredning er et virkemiddel som brukes i saker hvor kulturminneverdier er truet, og hvor man trenger mer tid til å utrede verneverdier og vurdere om et kulturminne skal permanent fredes. Riksantikvaren kan ikke fatte vedtak om midlertidig fredning, ettersom regjeringens beslutning om å tillate riving innebærer at en permanent fredning av bygningen ikke lenger er aktuelt.

Vennlig hilsen

Hanna Geiran

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO